

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG

Ügyszám: 10 / 803 - 0 / 213

Érkezett: 2013 MÁJ 23.

Példány: 1 + 2

Kezelőiroda:

Melléklet: 7 db

[Handwritten signature]

16

Tisztelt Alkotmánybíróság!

██████████, ██████████, ██████████, ██████████, ██████████, ██████████, ██████████, ██████████
 ██████████, ██████████, ██████████, ██████████, ██████████, ██████████, ██████████, ██████████ szám
 alatti lakos, jogi képviselő: ██████████, ██████████, ██████████, ██████████, ██████████
 ██████████, Magyarország Alaptörvénye 24. cikk (2)
 bekezdés d) pontja, és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi
 CLII. törvény (Abtv.) 27. §-a alapján az alábbi

a l k o t m á n y j o g i p a n a s z t

terjesztem elő.

Indítványozom, hogy alaptörvény-ellenesség miatt az Alkotmánybíróság azonnali hatállyal semmisítse meg a Kúria Mfv.I.10.913/2011/5 számú ítéletét.

I n d o k o l á s

I. A tényállás részletes leírása

Keresetemben a munkáltatói rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítását és az ahhoz fűződő jogkövetkezmények alkalmazását kértem természetbeni és szociális juttatásaim megtérítése mellett. Kértem továbbá a 2010. szeptember 2. és szeptember 7. közötti időszakra járó elmaradt munkabérem megfizetését, a 2010. évi visszafizetett prémium-előlegének kifizetését, továbbá jóhírnevem megsértése miatt 1.000.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére tartottam igényt.

A Zalaegerszegi Munkaügyi Bíróság 2.M. 746/2010/15. számú ítéletével megállapította, hogy az alperes a munkaviszonyomat a 2010. szeptember 7-én közölt rendkívüli felmondással jogellenesen szüntette meg. Rögzítette, hogy a munkaviszony az alperesnél az ítélet jogerőre emelkedésének napján szűnik meg. Kötelezte az alperest elmaradt munkabér, felmentési időre járó átlagkereset, végkielégítés, átalánykártérítés, elmaradt munkabér és prémium-előleg viselésére. Ezt meghaladóan a keresetemet elutasította. Az alperest perköltség és illeték fizetésére is kötelezte.

A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint 1993. szeptember 1-jétől álltam az alperes alkalmazásában vezérigazgató munkakörben. Az alperes egyedüli tulajdonosa a magyar állam, melynek jogait 2010. július 13-áig a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. gyakorolta, ezen naptól kezdődően a Magyar Fejlesztési Bank Zrt. lett jogosult az alapítói jogok gyakorlására. 2010. július 14-én részemre felajánlották a közös megegyezés és jogviszony megszüntetést, amelyet nem fogadtam el, kértem, hogy 60 éves koromig szeretnék dolgozni. Az alperes jogi képviselője 2010. július 30-án közölte, ha a 2010. évi prémium-előleget visszafizetem, akkor a munkaviszonyomat munkakör-módosítással fenntartják. A prémium-előleget visszautaltam, majd arról értesítettek, hogy a lenti erdészet-vezetői munkakörében foglalkoztatnak tovább. 2010. július 15-én és 16-án a vezérigazgatói munkaköröm átadtam az alapító által megválasztott, az igazgatóság jogkörében eljáró Rosta Gyula vezérigazgatónak. Mivel munkaszerződés-módosítás nem készült, 2010. szeptember 7-éig az eredeti munkavégzési helyemre jártam dolgozni, és az új vezérigazgató által rám bízott lektorálási feladatot végeztem. A munkáltatóm 2010. szeptember 7-én közölt rendkívüli felmondásával szüntette meg a munkaviszonyomat. Ennek indokolása szerint a munkaviszony fennállása alatt több olyan külföldi úton vettem részt, amelyet nem a munkáltató szervezett és finanszírozott, ennek ellenére napidíjat vettem fel, az utazásokat az SzMSz rendelkezéseivel ellentétben az igazgatóság nem hagyta jóvá, arról utólag sem értesült, a kiküldetési rendelvényt csak az igazgatóság elnöke írta alá. Az események jelentős mértékben megingatták, megszüntették a megbízhatósággal szemben a munkáltató által tanúsított bizalmat, továbbá magatartásommal a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét jelentős mértékben, szándékosan szegtem meg, ezért annak fenntartása lehetetlen. A munkaügyi bíróság álláspontja szerint az alperes alapító okirata 2010. július 13-áig a felperessel szembeni munkáltatói jogkörgyakorlóként az egyedüli részvényest és az igazgatóságot jelölte meg. Egyedüli részvényes volt jogosult az alapvető munkáltatói jogok és a javadalmazás megállapítására, az ezt meghaladó munkáltatói jogokat az igazgatóság gyakorolta. 2010. július 13-ától azonban az alperesnél megszűnt az igazgatóság, az alapító okirat úgy rendelkezett, hogy a társaság minden munkavállalója tekintetében a vezérigazgató gyakorolja a munkáltatói jogkört; ugyan az alapító okirat 12.2.e. pontjának van olyan rendelkezése, hogy "kivéve az egyedüli részvényesnek

fenntartott munkáltatói jogokat", az alapító okirat azonban ténylegesen ilyen jogokról nem rendelkezik. Velem szemben 2010. július 13-ától Rosta Gyula gyakorolta a munkáltatói jogkört. A felek egybehangzó nyilatkozata szerint azonban az alapító a munkaviszonyom tekintetében a munkáltatói jogokat magához vonta, így a perbeli esetben a rendkívüli felmondás jogát ő volt jogosult gyakorolni. Mivel a munkáltató intézkedését az MFB Zrt. részéről is aláírták, a rendkívüli felmondásról tehát a Zrt. döntött, így az nem ütközött az Mt. 74.§-ába. A rendkívüli felmondás joga gyakorlásának határideje a perbeli esetben az Mt. 190. § (3) bekezdése szerinti tizenöt nap, de legfeljebb három év. Az alperes a 2010. augusztus 27-ei e-maillal kívánta igazolni, hogy az alapító tudomásszerzésének időpontja ezen nap volt. A bíróság számára azonban az általam csatolt internetes híryanagból egyértelműen megállapítható volt, hogy az egyedüli részvényes már 2010. augusztus 20-án bizonyosan tudomást szerzett a rendkívüli felmondási indokról, vagyis arról, hogy a külföldi utazásokra napidíjat vettem fel. A híryanagban ugyan név szerint nem említettek, de az alperes szerint is az ország 12 erdészeti részvénytársasága vezetője közül én voltam az egyedüli, aki 8 év alatt 66 külföldi úton vett részt. A rendkívüli felmondásban megjelölt 16 utazásból az Mt. 190. § (3) bekezdése szerinti három éves határidőre figyelemmel érdemben csak az utolsó 4 utazás volt vizsgálható. Ezek mindegyike a munkáltató érdekében állt, az utazásokon az alperesnél betöltött vezérigazgatói munkakörömmel összefüggésben vettem részt. A bíróság szerint önmagában az, hogy az adott utazást nem a munkáltató szervezte és finanszírozta, nem ad alapot rendkívüli felmondásra. A munkaügyi bíróság megállapította, hogy a napidíjra vonatkozó rendkívüli felmondási indok nem okszerű, az igazgatósági jóváhagyás hiányára vonatkozó rendkívüli felmondási ok pedig nem valós, ezért az Mt. 96. § (2) bekezdése által megjelölt Mt. 89. § (2) bekezdésébe ütköző, vagyis jogellenes. A bíróság négy havi átlagkeresetnek megfelelő összegű átalánykártérítést tartott indokoltnak.

Az alperes hivatkozásával szemben Rosta Gyula alperesi igazgató nyilatkozata igazolta, hogy én 2010. szeptember 2. és 7. között az alperesnél a rábízott munkát elvégeztem, így erre az időszakra az Mt. 141. § alapján munkabérre jogosult vagyok, amelynek összege tekintetében vita nem volt.

A munkaszerződése alapján 2010. évben is prémiumra is jogosult voltam. A munkáltató a prémiumfeladatot kitűző alapítói

határozatot nem csatolta, azonban az nem volt vitás, hogy a 2010. évre meghatározott prémium összegéből az alapítói határozatban adott felhatalmazás alapján az igazgatóság volt jogosult a prémium-előleg kifizetéséről dönten. Az igazgatóság 11/2010. (VII.14.) igazgatósági határozata pedig rendelkezett a prémium-előleg kifizetéséről, így arra jogosult voltam. Erre tekintettel a bíróság az alperes által visszafizettetett prémium-előleg újbóli kifizetésére kötelezte a munkáltatót. A bíróság a nem vagyoni kárigényemet megalapozatlannak találta.

A mindkét fél fellebbezése folytán eljárta **Zala Megyei Bíróság** 4.Mf.20.522/2011/11. számú részítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részítéletnek tekintette, nem fellebbezett részét nem érintve részben megváltoztatta. Megállapította, hogy a munkaviszonyom az alperesnél 2011. június 27-én szűnik meg. Az elmaradt munkabér címén járó, továbbá az átalánykártérítés címén megítélt összeget felemelte. Ezt meghaladóan a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Rögzítette, hogy a felek maguk viselik a saját fellebbezési költségüket. A felperest és az alperest is illeték fizetésére kötelezte.

A **másodfokú bíróság** osztotta az elsőfokú bíróság ítéletének azon álláspontját, hogy a rendkívüli felmondás jogát az alperes elkésetten gyakorolta, illetőleg, hogy az alperes nem hivatkozhat okszerűen rendkívüli felmondási indokként a napidíj általam történő felvételére, ha ezt a munkáltatói jogkör gyakorlója engedélyezte a részemre.

A másodfokú bíróság ítélete szerint az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy a munkáltatónak 2010. augusztus 20-án biztosan tudomása volt a rendkívüli felmondási indokokról. Az elsőfokú eljárás során nem lett egyértelműen megállapítva, hogy az alapítói jogokat gyakorló szervezet, a Magyar Fejlesztési Bank Zrt. részéről ki volt a tényleges döntéshozó a felperes rendkívüli felmondása körében. Egyrészt ezen okból nem lehet szó a rendkívüli felmondás időpontjában a munkáltatói jogokat gyakorló szervezet tudomásszerzésének biztos időpontjáról másrészt pedig csupán feltételezés az elsőfokú bíróság részéről, hogy az internetes híranyag, illetve a kormánybiztos tudomása folytán a tényleges munkáltatói jogkör gyakorlójának is tudnia kellett a tudósításnak a rendkívüli felmondás indokaival megegyező tartalmáról. Helyesen érveltem azzal, hogyha a kiküldetések

idején az akkor munkáltatói jogkört gyakorló személy tudott a kiküldetésekről, a napidíj felvételéről, azokat engedélyezte, akkor ez a későbbi munkáltatói jogkörgyakorló tudomását is jelenti. A munkaszerződés értelmében felettem a munkáltatói jogkört az igazgatóság gyakorolta, ugyanakkor a munkaszerződés azt is rögzíti, hogy az igazgatóság nevében a jogok közvetlen gyakorlása az igazgatóság elnökét illeti meg. Mindezzel összhangban van az alperes igazgatósága ügyrendjének munkáltatói jogkör gyakorlására vonatkozó rendelkezése. A munkaügyi perben az alperes saját igazgatósága ügyrendjének a vezérigazgató feletti munkáltatói jogokat az igazgatóság elnökére ruházó rendelkezését mint cégjogi aktust a munkáltató nem vitathatja.

Az alperes fellebbezése folytán mellőzte a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásából, hogy a munkáltató érdekében vettem részt a kérdéses négy kiküldetésen, és mindezt az alperes nem vonta kétségbe. Egyrészt a per érdeme szempontjából nem lehet jelentős utólagosan a kiküldetések célszerűsége, másrészt pedig a Pp. 136/B. § (3) bekezdése az elsőfokú bíróság által hivatkozottak szerint az adott helyzetben nem volt alkalmazható, hiszen az alperes képviselője részt vett a tárgyaláson, ezért a mulasztó félnek az alperes nem volt tekinthető.

Az átalánykártérítést a másodfokú bíróság hét havi átlagkeresetnek megfelelő összegben találta megállapíthatónak. A másodfokú bíróság helybenhagyta az elsőfokú ítéletnek az alperes prémium-előleg visszafizetésére kötelezését, valamint a nem vagyoni kártérítési keresetét elutasító rendelkezéseit. Az alperesi fellebbezéssel szemben érdektelennek találta, hogy a valójában eleget tettem-e a prémium-előleg kifizetését megalapozó követelményrendszernek. Az a tény, hogy az arra jogosult igazgatóság döntött a prémium-előleg kifizetéséről, az alperes pedig a prémium-előleget visszafizettette, az Mt. 3. § (1) bekezdését és az Mt. 4. §-át is sérti.

A nem vagyoni kárigényem alaptalan volt. Önmagában a munkaviszony megszüntetésének jogellenessége - külön a munkavállaló személyiségi jogainak sérelméből bekövetkezett hátrányára utaló többlettényállás hiányában - nem ad okot nem vagyoni kártérítés megállapítására az indokolás szerint. A másodfokú bíróság helybenhagyta az alperes által fizetendő perköltség összegét is a megállapított 28.181.100 forintos perértékre figyelemmel.

A természetbeni és szociális juttatásainak megtérítésére irányuló keresetet illetően a Zalaegerszegi Munkaügyi Bíróság a munkaviszony megszüntetésének jogellenességét megállapította, így az egyéb járandóság iránti kereset jogalapja akként, hogy a munkaviszony megszüntetése jogszerű volt, nem vitatható. Az alperes az egyéb járandóságok iránti követelés jogalapját nem vitatta, és nem vonta kétségbe azok összecszerűségét sem. Minderre tekintettel a bíróság a kereseti kérelemnek megfelelően kötelezte az alperest.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Zala Megyei Bíróság 4.Mf.21.311/2011/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta és az alperest illeték fizetésére kötelezte. Kimondta, hogy a felek a fellebbezési költségeiket maguk viselik.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - mivel az alperes fellebbezése a korábbi, a perbeli követelés jogalapját is eldöntő jogerős részítélet jogszerű voltát vonta csupán kétségbe - a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján annak helyes indokaira utalással hagyta helyben a Pp. 254. § (3) bekezdésére is figyelemmel.

A Kúria az alperes felülvizsgálati kérelemeit az Mfv.I.10.913/2011. számú eljárásban egyesítette.

A felülvizsgálati ellenkérelem a jogerős ítéletek hatályában való fenntartására irányult. Érvelésem szerint a megszüntetés körülményeinek vizsgálata, és a bizonyítékok együttes értékelése alapján nem lehet vitás, hogy a munkaviszonynak rendkívüli felmondással történő megszüntetésére valótlán indokok miatt és okszerűtlenül, több okból is jogellenesen került sor, ebből következően a munkáltató viselni tartozik az ahhoz fűződő jogkövetkezményeket.

Az a körülmény, hogy a külföldi utat nem az alperes szervezte és finanszírozta, nem jelenti, hogy az igazgatóság elnöke arra napidíj kifizetését nem engedélyezhette. A tudomásszerzés időpontját nem befolyásolja a munkáltatói jogkör gyakorlójának személyében bekövetkező változás, azaz a tudomásszerzés időpontjától kezdődő határidők az új tulajdonosok esetében nem kezdődtek újra. A tizenöt napos szubjektív határidő tekintetében a bizonyítottam, hogy mind a munkaviszony megszüntetése tekintetében munkáltatói jogkörgyakorló új

tulajdonos, mind az alperes képviselője már 2010. augusztus 21-e előtt - dr. [REDACTED] [REDACTED] által készített vizsgálati jelentés kézhezvételét megelőzően - tudomással rendelkezett az utazásokról és a napidíjak kifizetéséről. A híradás szerint [REDACTED] elszámolási kormánybiztos már 2010. augusztus 20. előtt nyilatkozott a médiában az utazásokról és a napidíjakról, az információk kizárólag a tulajdonostól, az alperes képviselőjétől vagy dr. [REDACTED] [REDACTED]ól származhattak, aki a peradatok szerint e körben 2010. augusztus 16-11-én folytatott helyszíni vizsgálatot.

Az alperesi belső rendelkezések egybevetése alapján megállapítható, hogy az egyedüli részvényes - a napidíjra való jogosultság és annak mértékének meghatározásán túl - az utazások és a napidíj kifizetése engedélyezésének jogát sem az alapító okiratban, sem más belső szabályzatban nem tartotta fenn magának. Azt az igazgatóságra, illetve annak elnökére bízta, ebből következően az igazgatóság elnöke jogszerűen járt el, amikor a részemre e kiküldetéseket engedélyezte és a költségelszámolásokat jóváhagyta.

Minderre tekintettel a jogerős határozatok hatályában való fenntartását kértem annak megállapítása mellett, hogy a munkáltatói rendkívüli felmondás jogellenes, ezért az ahhoz fűződő jogkövetkezményeket az alperes viselni köteles.

A **Kúria Mfv.I.10.913/2011/5.** számú határozata szerint a felülvizsgálati kérelem részben alapos. Rögzítette, hogy az eljáró bíróságok helytállóan állapították meg, hogy 2010. július 13-ától a felperessel szemben [REDACTED] vezérigazgató - volt a munkáltatói jogkör gyakorlója. A felek azonban egybehangzóan állították, hogy a munkaviszonyom tekintetében az alapító a munkáltatói jogokat magához vonta - amelyre az alapító okirat 12.2.e.) pontja lehetőséget adott -, így ennek tudomásszerzése volt vizsgálandó elsődlegesen a jogvita eldöntése során [Mt. 190. § (3) bekezdés].

A Kúria kimondta, hogy tévedtek a bíróságok, amikor a rendkívüli felmondás elkésettségét állapították meg. A munkaszerződésem szerint felettem a munkáltatói jogokat az igazgatóság gyakorolta, amelynek nevében az elnök járt el. Ezzel összefüggésben az alperesnél a perbeli időben hatályos ügyrend 22. pontja egyértelműen azt rögzíti, hogy az igazgatóság elnökének feladata a munkáltatói jogkör gyakorlása, kivéve a vezérigazgató munkaviszonyának

létesítése, megszüntetése, illetve javadalmozásának megállapítása. Mivel a külföldi útjaimat - és az ehhez kapcsolódó díjazást - az igazgatóság elnöke egymaga, az igazgatóság jóváhagyása nélkül engedélyezte, eljárása jogellenes volt.

Az indokolás szerint a következetes ítélkezési gyakorlat értelmében a rendkívüli felmondás szubjektív határideje (tizenöt nap) vizsgálata során a munkáltatói jogkörgyakorló személyében bekövetkező változás nem lehet közömbös akkor, ha a korábbi munkáltatói jogkörgyakorló - vagy a nevében eljáró személy vagy szerv - együtt érintett a munkavállalóval az ennek terhére rótt kötelezettségszegésben. Miután a szubjektív joggyakorlási határidő megtartását a tények ismeretén túl a jogellenesség, a vétkesség, a kötelezettségszegés mértéke és jelentősége felismerését is feltételezi, ezért ha a korábbi jogkörgyakorló érvényesnek hiszi, vagy tekinti a valójában kötelezettségszegésnek minősülő magatartást, részéről a fentiek szerinti tudomásszerzésről nem lehet szó. Ezért ilyen esetben az Ítélezési gyakorlat szerint a későbbi munkáltatói jogkörgyakorló kötelezettségszegésről történő tudomásszerzésétől kezdődik a szubjektív joggyakorlási határidő. A fentiekből következően a rendkívüli felmondási jog gyakorlására az alapító volt jogosult, akinek tudomásszerzésétől számítandó a tizenöt napos határidő. Az a körülmény, hogy 2010. augusztus 20-án internetes híryanag jelent meg, nem alkalmas annak alátámasztására, hogy a munkáltatói jogkörgyakorló ebben az időpontban megismerte azon tényeket, amelyek a felperes felelősségét a törvény szerint megalapozzák (Mt.96.§).

Az iratokhoz csatolt (9/A/1.) beadványból megállapíthatóan ellenem a vizsgálat 2010. augusztus 27-e előtt nem zárult le, még a vizsgálatot végző dr. [REDACTED] ezen a napon készített irata is azt tartalmazza, hogy "eddig sikerült feltárni az ügyet, amelyet a későbbi célvizsgálattal javasolok részletesen tisztázni". Hivatkozik, hogy én magam sem vitattam, hogy 2010. augusztus 21-énél korábbi időpontban nem szerzett tudomást az egyedüli tulajdonos arról, hogy a munkavállaló ezekre az utazásokra napidíjat vett fel (11. sorszámú jegyzőkönyv, 2. oldal 9. bekezdés). Mindebből következően pedig a 2010. szeptember 7-én közölt rendkívüli felmondás nem késett el, a munkáltatói jogkör gyakorló személyét illetően pedig a felperes kifogással nem élt. A bíróságok ugyan a rendkívüli felmondás elkészttségét

állapították meg, azonban annak indokait érdemben is vizsgálták.

A rendkívüli felmondás a terhemre róttá, hogy olyan külföldi utazásokon vett részt, amelyeket nem a munkáltató szervezett, ennek ellenére napidíjat vett fel. Magatartása alkalmas volt az alperesi bizalomvesztésre.

A fent kifejtettek szerint nem vitásan a külföldi utazásokon való részvétel engedélyezése az igazgatóság jogkörébe tartozott, azonban én kizárólag az igazgatóság elnökével tárgyaltam e körben, tőle szereztem be az utazáshoz való hozzájárulást, illetve a napidíj kifizetésének jóváhagyása is tőle származott. Nekem mint vezérigazgatónak ismernem kellett az alperes szervezeti és működési szabályzatát, valamint ügyrendjét, tisztában kellett lennem az igazgatóság döntési jogkörével. Ennek megkerülésével azonban kizárólag az elnökkel tárgyaltam, amely magatartása alkalmas a munkavállalóba vetett bizalom megingatására. Következetes az ítélkezési gyakorlat abban, hogy a rendkívüli felmondás indokául megjelölt munkavállalói kötelezettségszegést az összes körülmény, különösen a munkavállaló munkaköre, szakismerete, beosztása alapján kell vizsgálni (BE.2005.111.), így a vezérigazgatóként alkalmazott felperestől különös súllyal volt elvárható a munkáltató belső szabályainak betartása, utazásai céljának, idejének és díjazásának részletes ismertetése az igazgatósággal. Ennek elmaradása a rendkívüli felmondás jogszerű indoka lehetett. Az eljáró bíróságok helytállóan foglaltak állást az engem megillető prémium-előleg összegét illetően. A felek között nem volt vitás, hogy az igazgatóság volt jogosult dönteni a prémium-előleg kifizetéséről, amely megfelel egyébként a már hivatkozott ügyrend 22. pontjában rögzítetteknek is. Az alperes igazgatósága 11/2010. (VII.14.) igazgatósági határozata rendelkezett a prémium-előleg kifizetéséről, amelyre a felperes is jogosult volt. Nem merült fel olyan adat, amely a visszafizetésre kötelezés jogszerű indokául szolgálhatott volna. Mivel a rendkívüli felmondás jogellenessége nem volt megállapítható, így az Mt. 100. §-ának (6) bekezdésére alapított követelések (önkéntes nyugdíjpénztári hozzájárulás, egészségbiztosítási pénztári hozzájárulás, üdülési csekk, étkezési hozzájárulás, 3 m³ tűzifa kiadása) nem voltak alaposak.

A kifejtettekre tekintettel a Kúria a másodfokú bíróság részítéletének az elsőfokú ítélet nem fellebbezett részét és a

felülvizsgálati kérelemmel nem támadott döntését nem érintő rendelkezését nem érintette, azon rendelkezését, amellyel a munkaügyi bíróság ítéletének a prémium-előleg megfizetéséről szóló részét helybenhagyta, hatályában fenntartotta a Pp. 215. §-ának (3) bekezdése szerint.

Egyebekben a perköltségre és illetékfizetésre is kiterjedően hatályon kívül helyezte, a munkaügyi bíróság **ítéletét megváltoztatta** és a keresetemet elutasította a Pp. 215. §-ának (4) bekezdése szerint.

A természetbeni juttatások körében előterjesztett kereset vonatkozásában a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróság **ítéletét megváltoztatta** és a keresetet elutasította a Pp. 215. §-ának (4) bekezdése értelmében.

II. Formai követelmények teljesítésének indokolása

Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint "Az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül (...) lehet írásban benyújtani".

Jelen ügyben sérelmezett döntést 2013. február 18. napján kézbesítették korábbi jogi képviselőm részére, ezért az alkotmányjogi panaszt a törvényes határidőn belül terjesztem elő.

III. Tartalmi követelmények teljesülésének indokolása

a)

Az Abtv. 27. §-a szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés

a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és
b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

Előadom, hogy a Kúria 2013. január 9. napján kelt határozatát 2013. február 18-án kézbesítették jogi képviselőmnek, az ellen további jogorvoslatnak helye nincs, így a b) pont szerinti

követelményt, azaz a jogorvoslati lehetőség kimerítésének követelményét teljesítettem.

Fenti számon hivatkozott ítélet álláspontom szerint sérti az Alaptörvényben biztosított alábbi jogaimat:

Nemzeti hitvallás: Valljuk, hogy a közösség erejének és minden ember becsületének alapja a munka, az emberi szellem teljesítménye.

Alaptörvény M) cikk

(1) Magyarország gazdasága az értékteremtő munkán és a vállalkozás szabadságán alapszik.

Alaptörvény R) cikk

(3) Az Alaptörvény rendelkezéseit azok céljával, a benne foglalt Nemzeti hitvallással és történeti alkotmányunk vívmányaival összhangban kell értelmezni.

Alaptörvény II. cikk

Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.

Alaptörvény III. cikk

(1) Senkit nem lehet kínzásnak, embertelen, megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni, valamint szolgaságban tartani. Tilos az emberkereskedelem.

Alaptörvény XIII cikk (1) bekezdését, amely szerint "Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez."

Alaptörvény XV. cikk

(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

(3) A nők és a férfiak egyenjogúak.

(4) Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.

(5) Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.

Alaptörvény XVII. cikk (1) bekezdés: A munkavállalók és a munkaadók - a munkahelyek biztosítására, a nemzetgazdaság fenntarthatóságára és más közösségi célokra is figyelemmel - együttműködnek egymással.

Alaptörvény XVII. cikk (3) bekezdés: Minden munkavállalónak joga van az egészségét, biztonságát és méltóságát tiszteletben tartó munkafeltételekhez.

Alaptörvény XXVIII. Cikk (1) bekezdés: Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdését, mely szerint "Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni."

Alaptörvény 28. cikk:

A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a **józan észnek** és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

b)

Az alaptörvény-ellenesség részletes indokolása

Az Alaptörvény M) cikk (1) bekezdése alapján a magyar gazdaság két pilléren nyugszik: az értékteremtő munkán és a vállalkozás szabadságán. Az Alaptörvény Nemzeti hitvallása szerint pedig "Valljuk, hogy közösség erejének és minden ember becsületének alapja a munka [...]". Az R) cikk (3) bekezdése szerint pedig az Alaptörvény rendelkezéseit a Nemzeti hitvallással és történeti alkotmányunk vívmányaival összhangban kell értelmezni. A Nemzeti hitvallás szerint tehát az ember becsületének, így a méltóságának alapja a munka, vagyis az értékteremtő munka és az emberi méltóság szoros alkotmányjogi összefüggésben áll egymással az Alaptörvény szerint. Emellett az Alaptörvény III. cikke szerint senkit sem lehet megalázó bánásmódnak alávetni.

Álláspontom szerint azért, hogy a társaságnál eltöltött hosszú, éveken át tartó becsületes, értékteremtő munkámat egy egyszerű e-mailen keresztül kívánták megszüntetni, önmagában megalázó bánásmódot jelent, sértette a becsületemet, emberi méltóságomat, ezért alaptörvény-ellenes.

Az ítélet sérti az **Alaptörvény XIII. cikkében** biztosított **tulajdonhoz való jogomat** is. Az Alaptörvény a korábbi Alkotmány 13. §-ával gyakorlatilag egyezően garantálja mindenki számára a tulajdonhoz való jogot.

Az Alaptörvény ZÁRÓ ÉS VEGYESRENDELKEZÉSEK 5. Pontja kimondja, hogy az Alaptörvény hatálybalépése előtt meghozott alkotmánybírósági határozatok hatályukat veszítik. E rendelkezés nem érinti az ezen határozatok által kifejtett joghatásokat. Ennek ellenére hivatkozom a releváns, Alkotmánybíróság által hozott határozatokra is. Álláspontom szerint az Alkotmánybíróság hatáskörei révén egyrészt közvetlenül és formális módon, másrészt közvetve informálisan is hatással van a jogrendszerre és annak működésére. Az Alkotmánybíróság határozatainak indokolása közvetve és nem formális módon sokrétűen befolyásolják a jogalkotó és jogalkalmazó tevékenységet. Bár a döntések indokolása közvetlenül - *normatív alapon* - nem bír kötelező erővel, mégis a bennük foglalt jogértelmezés, jogtételek és jogi érvelés nem hagyható figyelmen kívül sem a jogalkotó sem a jogalkalmazó szervek munkája során. Ezen kívül a **láthatatlan alkotmány nagyon is látható: ez az alkotmánybírósági határozatok rendszerét jelenti.**

Hangsúlyozom, hogy az Alaptörvény Alapvetés elnevezésű fejezetének R) cikkely (3) bekezdésében rögzíti, hogy azt a „benne foglalt Nemzeti hitvallással és **történeti alkotmányunk vívmányaival összhangban kell értelmezni**”. Véleményem szerint az Alkotmánybíróság által hozott határozatok részei a történeti alkotmányunk vívmányainak. Sólyom László szerint „**A történeti alkotmányból többnyire az elmúlt húsz év határozatai használhatók**, Szent István törvényei kevésbé. A korábbi ítéleteket nem lehet figyelmen kívül hagyni, hiszen minden alkotmányos szakasz mögött sokrétű gondolatok vannak, ezek része az európai és a magyar jogtörténet, és az elmúlt húsz év alkotmányértelmezése is. "Ha azt akarják megtiltani, hogy határozataiban korábbi Ab-döntésekre utaljon a bíróság, meg lehet tenni, de a gondolatokat nem lehet kiirtani az emberek fejéből." (http://hvg.hu/itthon/20130207_Solyom_Kosa_otlete_fen_yegetoen_hangzik)

Az Alkotmánybíróság szerint az Alkotmány/Alaptörvény a tulajdonhoz való jogot az egyéni cselekvési autonómia hagyományos anyagi alapjaként részesíti védelemben (64/1993. (XII. 22.) AB határozat). Ez a tulajdonvédelem pedig a saját vagyonnal és az értékteremtő munkával áll összefüggésben (43/1995. (VI. 30.) AB határozat).

A bíróság által megítélt összeg, amit nekem a korábbi kiküldetéseim miatt vissza kell fizetnem a korábbi munkáltatóm számára, nemcsak a tulajdonom, hanem az értékteremtő munkával szerzett tulajdonom elvonása, amit az **Alaptörvény Nemzeti hitvallása, az M) cikk (1) bekezdése és a XIII. cikk (1) bekezdése is alkotmányos védelemben** részesít.

A bírósági ítélet sérti az Alaptörvény II. cikk szerinti **emberi méltósághoz való jogomat** is. Az ember méltóságát, az ember autonómiáját és jogmentes magánszféráját az Alkotmány (és most már az Alaptörvény) alapján minden állami hatalomnak - így a bíróságnak is - kötelessége védeni. Ahogyan arra a 48/1998. (XI. 23.) AB határozat is rámutatott: "Az Alkotmány egyes esetekben nevesíti az intézményvédelmi kötelességeket, másutt nem, előfordul az is, hogy éppen az alanyi jogi oldal marad háttérben; a megfogalmazás és a hangsúlybeli különbségek nem változtatnak azon, hogy az alapjogok egyaránt tartalmazzák a szubjektív jogokat és az objektív, ennél szélesebb állami kötelességeket is" (ABH 1998, 333, 341.). Ez a követelmény az emberi méltóságnak alanyi jogi tartalmat ad, hiszen állami kötelezettséget fogalmaz meg, az államnak az emberrel szembeni kötelezettségét. Az államnak akkor be kell avatkoznia, ha az egyén nem képes a maga számára az anyagi értelemben vett méltó életet biztosítani. Az Alkotmánybíróság 32/1998. (VI. 25.) AB határozata a rendelkező részben állapította meg: az illetéktelen állami beavatkozást elhárító funkció, továbbá az állam kötelezettsége az anyagi létminimum biztosítására egyaránt az ember Alkotmányban védett méltóságából ered. A jelen bírósági döntéssel emberi méltóság védelméhez való jog lényeges tartalmát érintő, illetéktelen állami és munkáltatói beavatkozást elhárító funkció hozható kapcsolatba, azt sérti. Amennyiben ugyanis egy, a munkavállaló által jóhiszeműen jogszerűnek vélt, a munkavállaló felettese által jóváhagyott kiutazás költségeit utólagosan, visszamenő hatállyal meg lehet fizettetni a munkavállalóval, ez sérti a munkavállaló értékteremtő munkával szerzett tulajdonát, megélhetését, ezáltal az emberi méltóságát. Az Alaptörvény XVII. cikk (3) bekezdése szerint minden munkavállalónak joga

van az egészségét, biztonságát és méltóságát tiszteletben tartó munkafeltételekhez. Álláspontom szerint **a munkáltatóm ezt az alapjogomat nem biztosította, több szempontból is megsértette.** Egyrészt a jogkörök megosztása az igazgatóság és az elnök között nem voltak egyértelműek, ezért ez nem tekinthető biztonságos munkafeltételnek, hogy egy munkavállaló nem tudhatja biztosan, hogy mely felettesétől történő utasítást, engedélyt kell teljesítenie. A biztonságos munkafeltételek megkövetelik, hogy a munkavállaló egyértelműen tudja, hogy kitől kaphat utasítást, ki engedélyezheti a kiutazását. Az elnöknek tudnia kellett volna, hogy ő ezt nem engedélyezheti, ezáltal megtevésztett engem, mint munkavállalót. Az igazgatóságnak pedig a havi kiadásokból látnia kellett a kiutazásaim költségét, és - amennyiben azt nem tartották volna indokoltnak - egyből jelezniük kellett volna számomra. így viszont elmulasztották az **Alaptörvény XVII. cikk (1) bekezdése által előírt együttműködési kötelezettségüket** (XVII. cikk (1) bekezdés: A munkavállalók és a munkaadók - a munkahelyek biztosítására, a nemzetgazdaság fenntarthatóságára és más közösségi célokra is figyelemmel - együttműködnek egymással.) A bírósági ítélet ezt elfogadta, ezáltal **az ítélet a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességben szenved, így megfelel az Abtv. 29. §-ának is.**

Tekintettel arra, hogy korábbi munkáltatóm állami tulajdonú, így ezen alapjogaim megsértése még súlyosabb mértékben esik latba, hiszen az **ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogainak védelme az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdése értelmében az állam elsőrendű kötelezettsége.** Mindez nem jelenti azt, hogy másoknak, magánszemélyeknek, magánjogi jogviszonyokban, így a munkajogi jogviszonyokban ne kellene tiszteletbe tartani az alapjogokat, hiszen az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdés első mondata általánosságban - és nem csupán az államra nézve - mondja ki, hogy "az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani". **Alkotmányjogi panaszom azért is alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, ugyanis az Alkotmánybíróság az új, valódi alkotmányjogi panasz hatáskörében még nem értelmezte, hogy mennyiben kell érvényesülni közvetlenül az egyes, Alaptörvényben garantált munkavállalói alapjogoknak a munkajogi jogviszonyokban, illetve a munkajogi jogvitákban a bírósági ítéletek során.**

IV. ÖSSZEGRZÉS

Az Alaptörvény Nemzeti Hitvallásban foglalt „Valljuk, hogy a közösség erejének és minden ember becsületének alapja a munka, az emberi szellem teljesítménye.” elvébe ütközik a Kúria ítéletének azon döntése, hogy a jogerős - rendkívüli felmondás jogellenességét megállapító és jogkövetkezményekről döntő - ítéleteket megváltoztatta és a rendkívüli felmondást fenntartotta.

Álláspontom szerint nem érvényesült az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésében foglalt felek törvény előtti egyenlősége, mivel az alperesi oldalon álló szerv állami gazdálkodási feladatokat ellátó szerv volt, és a Kúria döntésében közrejátszott ezen tény, hogy e szervnek a jogellenes felmentés esetében az indítványozónak jelentős összeget kellett, az egyébként - a hosszú munkavisztonnyal rendelkező, feladatait kifogástalanul teljesítő személyem felmentésére tekintettel megfizetni.

A jelen alkotmányjogi panasz alapján az Abtv. 29. §-ában meghatározott, a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség (és alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés) álláspontom szerint megállapítható.

Fenti indokaim alapján az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. §-a alapján biztosított jogomnál fogva benyújtott alkotmányjogi panasz alapján indítványozom, hogy Alaptörvény-ellenesség miatt az Alkotmánybíróság, az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján semmisítse meg a Kúria Mfv.I.10.913/2011/5 számú ítéletét.

Az alkotmányjogi panasz iránti indítványt az Abtv. 53. § (2) bekezdésének megfelelően - az Alkotmánybírósághoz címezve - az ügyben első fokon eljáró Zalaegerszegi Munkaügyi és Közigazgatási Bíróságnál nyújtottam be.

Az Alkotmánybíróság előtti eljárás az Abtv. 54. § (1) bekezdése alapján illetékmentes.

Az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013. (II. 27.) AB Tü. határozatának (továbbiakban: Ügyrend) 56.§-a alapján nyilatkozom, hogy az indítvány, valamint az eljárás során az Alkotmánybírósághoz közfeladatot ellátó szervek, illetve

személyek által megküldött vélemény továbbá a szakértői vélemény nyilvánosságra hozatalához hozzájárulok.

Az Ügyrend 32.§(2) bekezdés c) pontja alapján alkotmányjogi panasszal megtámadható a Kúria felülvizsgálati eljárásban hozott olyan döntése is, mely a jogerős határozatot megváltoztatja és a törvénynek megfelelő új határozatot hoz.

Kelt Budapesten, 2013. április 17. napján.

Tisztelettel:

Dr. [REDACTED]

Mellékletként csatolva:

- az első és másodfokú ítélet, valamint a Kúria határozata (másolatban)
- az ügyvédi meghatalmazás (eredetben)